

Lausunto, 18.11.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

Asia: Hallituksen esitysluonnos laeiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (VN/28239/2021)

Suomen Satamaliitto ry esittää seuraavia kommentteja hallituksen esitysluonnokseen.

Covid-19 -pandemian hallinnan kanssa joudutaan jatkuvasti hakemaan tasapainoa terveysturvallisuuden riittävän korkean tason, yhteiskunnan toimintojen avoinna pitämisen ja sosiaalisen kansakäymisen tarpeita tukevien toimenpiteiden välillä.

Yhteiskunnan taloudelliselle toiminnalle tärkeän tavaraliikenteen toimivuutta on tuettu ja ylläpidetty onnistuneesti. Pidämme tärkeänä, että myös matkustamisen edellytyksiä tuetaan. Kansainvälinen matkustaminen on paitsi matkailua myös työn vuoksi liikkumista. Suomen tulee siksi osaltaan edistää liikkumista ja siihen liittyviä, alun perin 13.10.2020 hyväksyttyä EU:n neuvoston suosituksen yhteistä lähestymistapaa liikkumisen sääntöihin EU:n alueella.

Merenkulun kansainvälisen henkilöliikenteen näkökulmasta liikkumisen tukeminen tarkoittaa mm. selkeyttä esteettömän maahantulon perusteista. Rokotustodistus kertoo koronavirusta vastaan saadusta suojasta ja sen käyttöä tulee tukea, mutta myös tapaa jolla sitä käytetään. Meriliikenteen toimintaympäristössä tämä tarkoittaa tapoja, joilla tuetaan sujuvaa matkustamista silloin kun matkustamisen ennakoedellytykset ovat kunnossa. Kannustamme siksi siihen, että otetaan käyttöön velvoite tehdä sähköinen maahantuloilmoitus Finentry -sovelluksella ennen Suomeen suuntaavaan liikennevälineeseen nousua.

Tällä hetkellä sataman kautta saapuva matkustaja valitsee terveysturvallisuusvelvoitteiden mukaisen vihreän ja punaisen linjan välillä. Vihreän linjan valitsevat terminaalissa matkustajat, joilla on todistus täydestä rokotussarjasta tai todistus 6 kuukauden sisällä sairastetusta covid-19-taudista. Vihreällä linjalla tarkastetaan matkustajien todistuksia satunnaisotannalla. Punaisen linjan valinneet henkilöt käyvät läpi terveystarkastusmenettelyt viranomaisen kanssa ja merkittävä työpanos on sidottuna tähän toimintaan. Houkutus nopeuttaa maahantuloa valitsemalla vihreä linja on olemassa.

Kaikilta vaadittava maahantulon sähköinen ennakoilmoitus poistaa tarpeen erotella saapuvia matkustajia eri kategorioihin, ja maahantulopaikassa asiassa toimivaltaiset viranomaiset voivat siirtyä tehokkaammin matkustajien asiakirjojen satunnaistarkastuksiin. Tämä sujuvoittaa rajanylitystä yleisellä tasolla, samalla kun matkustajat tietävät ottavansa henkilökohtaisen riskin säädösten välttelyn aiheuttamista seuraamuksista, mm. maasta käännättämisen. Tämä voisi myös kannustaa säännöllisesti Suomessa työssä käyviä hankkimaan koronatodistukseen tarvittavat rokotukset.

Käytäntöjen muutokset tekisivät myös rajanylityksiin liittyvien toimenpiteiden voimassaoloajan erillisen jatkamisen tarpeettomaksi. Covid-19:ään liittyvä todistuskäytäntö ja maahantuloon tarvittava sähköinen ennakoilmoitus päättyisivät viimeistään purettaessa pandemiaan liittyvät erityistoimenpiteet.

Suomen Satamaliitto ry

Kirsti Tarnanen-Sariola, Apulaisjohtaja